

วิธีดำเนินการวิจัย

ผู้วิจัยได้ดำเนินการเป็นลำดับขั้นดังนี้

1. ศึกษาหนังสือและเอกสารเกี่ยวกับการเรียนการสอนวิชา วิธีสอนสังคมศึกษา ดังต่อไปนี้
  - หลักสูตรและประมวลการสอนวิชาวิธีสอนสังคมศึกษา ทั้งระดับประกาศนียบัตรวิชาการศึกษา และระดับประกาศนียบัตรวิชาการศึกษาระดับสูง เพื่อทราบถึงพื้นฐานในการจัดการเรียนการสอนวิชาวิธีสอนสังคมศึกษา ซึ่งเป็นโปรแกรมสำคัญในการเตรียมครูสอนสังคมศึกษาในระดับประถมศึกษา ของวิทยาลัยครูต่าง ๆ
  - งานค้นคว้าและวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการเรียนการสอนวิชาสังคมศึกษา การเตรียมครูสังคมศึกษา และการเรียนการสอนวิชา วิธีสอนสังคมศึกษา ที่ได้มีผู้ทำการวิจัยไว้แล้ว
  - หนังสือและเอกสารอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการวิจัยนี้
2. ศึกษาวิธีการสร้างแบบสอบถาม โดยอาศัยแนวทางจาก
  - หลักสูตรและประมวลการสอน วิชาวิธีสอนสังคมศึกษา ทั้งระดับประกาศนียบัตรวิชาการศึกษา และระดับประกาศนียบัตรวิชาการศึกษาระดับสูง ของกระทรวงศึกษาธิการ
  - หลักและวิธีการสร้างแบบสอบถามของ จอห์น คัมบลิว เบสท์¹ (John W. Best)
  - งานวิจัยต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการเรียนการสอนวิชาวิธีสอนสังคมศึกษา ที่มีผู้ทำการศึกษาวิจัยไว้แล้ว

---

¹John W. Best, Research in Education, (New Jersey: Prentice - Hall, 1963), pp. 140-146.

3. สร้างแบบสอบถามออกเป็น 3 ชนิด คือ

ก. แบบเลือกตอบ (Multiple -Choice)

ข. แบบมาตราส่วนประเมินค่า (Rating-Scale)

ค. แบบปลายเปิด (Open-End)

แบบสอบถามนี้ออกเป็น 7 ตอน คือ

ตอนที่ 1 (ข้อ 1 - 11) เป็นข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับตัวอาจารย์ผู้สอนวิชา วิธีสอน
สังคมศึกษา

ตอนที่ 2 (ข้อ 12 - 19) เป็นทัศนคติและความคิดเห็นของอาจารย์ผู้สอน เกี่ยวกับ
หลักสูตร เนื้อหาวิชา วิธีสอนสังคมศึกษา

ตอนที่ 3 (ข้อ 20 - 38) เป็นความคิดเห็นของอาจารย์ผู้สอนเกี่ยวกับ การสอน
การจัดกิจกรรมประกอบการ เรียนการสอน ปัญหาและอุปสรรคที่ทำให้การสอนไม่ได้ผลดี

ตอนที่ 4 (ข้อ 39 - 49) เป็นความคิดเห็นเกี่ยวกับหนังสือที่ใช้มากกว่าการใช้
อุปกรณ์การสอน และปัญหาที่เกี่ยวข้อง

ตอนที่ 5 (ข้อ 50 - 62) เกี่ยวกับการอบรมหรือสัมมนาที่อาจารย์ผู้สอนส่วน
ใหญ่ต้องการและการนำไปใช้ประโยชน์ ตลอดจนความต้องการศึกษาหาความรู้เพิ่มเติมของอาจารย์

ตอนที่ 6 (ข้อ 63 - 70) เกี่ยวกับการวัดและประเมินผลการ เรียนการสอน

ตอนที่ 7 (ข้อ 71 - 75) ความต้องการและความคิดเห็นในการปรับปรุงการเรียน
การสอนวิชา วิธีสอนสังคมศึกษาของอาจารย์ผู้สอน โดยการ เสนอแนะอย่างอิสระ

4. นำแบบสอบถามไปทดลองใช้กับอาจารย์ผู้สอนวิชาวิธีสอนสังคมศึกษา ภาควิชาศึกษาศาสตร์
ส่วนกลางจำนวน 4 คน เพื่อนำแบบสอบถามมาปรับปรุงแก้ไขให้ดีขึ้นก่อนนำไปใช้กับกลุ่ม

ประชากรจริง

5. นำแบบสอบถามในข้อ 4 ที่ได้ปรับปรุงแก้ไขแล้ว ไปสอบถามกลุ่มประชากร
จริง ซึ่งได้แก่อาจารย์ผู้สอนวิชา วิธีสอนสังคมศึกษา ในสถาบันฝึกหัดครูสังกัดกรมการฝึกหัดครู ภา
ทรวงศึกษาธิการ ที่เปิดสอนถึงระดับประกาศนียบัตรวิชาการศึกษาชั้นสูงทั่วประเทศรวม 29 แห่ง
จำนวน 63 คน เนื่องจากกลุ่มประชากร ที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้มีจำนวนน้อย จึงใช้ทั้งหมด

ไม่มีการสุ่มตัวแทนประชากร เพื่อให้ได้ผลตามความเป็นจริง

6. การเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยได้ส่งแบบสอบถามไปยังกลุ่มประชากรทั้งหมด
ด้วยตนเอง และทางไปรษณีย์ เพื่อสอบถามอาจารย์ผู้สอนวิชาวิธีสอนสังคมศึกษาในวิทยาลัยครู

7. การวิเคราะห์ข้อมูล

- เมื่อได้แบบสอบถามกลับคืนมาแล้ว ผู้วิจัยได้นำมาวิเคราะห์ โดยการแจกแจง
ความถี่ของคำตอบแต่ละรายการ แล้วคิดเป็นร้อยละจากจำนวนผู้ตอบแบบสอบถามทั้งหมดแล้วนำ
เสนอในรูปแบบตารางประกอบคำอธิบาย

- หากค่าเฉลี่ยของคำตอบจากข้อมูลแบบมาตราส่วนประเมินค่า (Rating-Scale)
โดยกำหนดค่าของคะแนน (Weight) ออกเป็น 4 ระดับคือ

บ่อยครั้งมาก	มีค่าเท่ากับ	3
บ่อยครั้ง	มีค่าเท่ากับ	2
น้อยครั้ง	มีค่าเท่ากับ	1
ไม่เคยเลย	มีค่าเท่ากับ	0

จากการกำหนดค่าของคะแนนดังกล่าว ได้นำมาหาค่าเฉลี่ยจากสูตร $\bar{X} = \frac{\sum fx}{N}$ ¹

$\bar{X}$ = ค่ามัธยฐานเลขคณิต

N = จำนวนคำตอบทั้งหมด

f = จำนวนความถี่ของคะแนน

x = ค่าของคะแนนที่กำหนด คือ 3, 2, 1, 0

¹ ประคอง กรรณสูตร, สถิติศาสตร์ประยุกต์สำหรับครู, (พระนคร: ไทยวัฒนาพานิช, 2517), หน้า 41.

สมมติข้อที่ 1	มีคนตอบใช่การสอนชนิดนั้นบ่อยครั้งมาก	a	คน
	บ่อยครั้ง	b	คน
	น้อยครั้ง	c	คน
	ไม่เคยใช่	d	คน

$$\text{ค่าเฉลี่ยข้อที่ 1 } (\bar{X}) = \frac{3a+2b+1c+0d}{a+b+c+d}$$

เมื่อใ้ค่าเฉลี่ยเหล่านี้มาเทียบกับข้อโดยถือเกณฑ์ดังนี้

ค่าเฉลี่ยระหว่าง 0.00 - 0.54	ถือว่าไม่เคยเลย
ค่าเฉลี่ยระหว่าง 0.55 - 1.54	ถือว่าน้อยครั้ง
ค่าเฉลี่ยระหว่าง 1.55 - 2.54	ถือว่าบ่อยครั้ง
ค่าเฉลี่ยระหว่าง 2.55 - 3.00	ถือว่าบ่อยครั้งมาก

- หาส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน โดยใช้สูตร¹

$$S.D. = \sqrt{\frac{\sum fx^2}{N} - \left(\frac{\sum fx}{N}\right)^2}$$

S.D. = ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานของคะแนนนี้ซึ่งนักคำตอบ

x = ค่านำหนักของคำตอบคือ 3, 2, 1, 0

N = จำนวนคำตอบทั้งหมด

f = ความถี่ของคะแนน

¹ ประคอง กรรณสูต, เรื่องเดิม, หน้า 51.